

HADİS ARAŞTIRMA METODU

Bilgisayar Ortamında Hadis Bulma

1. el-Mektebetü's-Şamile (3.42 sürümü 33.7 gb.)

Türkçeye 'Kapsamlı Kütüphane' diye çevirebileceğimiz **el-Mektebetü's-Şamile**, kitap sayısı 10.500 civarına ulaşan matbû arapça islâmî kaynakların neredeyse tamamına yakınına içeren bir o kadar da fazlası olan bir programdır. Arama özelliği değişik alternatiflidir. Programda kütüphaneye kitap eklenebiliyor. İnternet bağlantısı olduğu takdirde program, sitesini kontrol ederek hem kendini güncelleyebiliyor ve eğer varsa yeni kitapları indirebiliyor.

Ayrıca siteden mevcut kitapların listesini görüp indirebilirsiniz. Programın ayrıntılı bir de (arapça) yardım dosyası bulunuyor.

Düğmelerin açıklanması

- Kitap seçimini (اختيار كتاب) açar
- (aktif kitapta çalışır) ayrı bir pencerede o andaki kitabı büyüterek açar. (عرض كامل للكتاب)
- (aktif kitapta çalışır) kitap başlıklarını gösterme ve gizlemede (إظهار / إخفاء الشجرة) kullanılır.
- (aktif kitapta çalışır) Dipnotları gösterme/gizleme (إظهار / إخفاء التعليق)
- (aktif kitapta çalışır) Ekranda açık olan metin içinde arama (بحث في الشاشة الحالية)
- (aktif kitapta çalışır) Açık olan kitap içinde arama (بحث في الكتاب الحالي)
- Programda yüklü olan kitaplarda arama (بحث)
- Son arama sonuçlarını gösterme (فتح نتائج آخر بحث)
- Kaydedilmiş arama sonuçlarını gösterme (نتائج بحث محفوظة)
- (aktif kitapta çalışır) hadis veya metinden bir bölüm şerh ile bağlantılıysa bu tuşla şerh menüsü açılır (شرح)
- Bir rivayetin başka hangi eserlerde geçtiğini gösterir (تخريج)
- Ravi biyografilerinde arama (ترجمة)

2. Cevâmiu'l-Kelim (4.5 sürümü 1.38 gb.)

el-Muhsin Kasım Derviş Fâhru tarafından hazırlatılıp İslam aleminin istifadesine sunulmuş bir hadis programıdır. Katar devleti Diyanet İşleri Bakanlığı kontrolünde 350 bilim adamı tarafından 30 yıllık bir çalışma sonucunda oluşturulmuştur.

Bu geniş programda 1400 eser bulunmaktadır. Eserlerin isimleri ve bilgileri, programın içindeki (تعريفات) düğmesine tıklanıp açılan pencereden (بطاقة الكتاب) sekmesi tıklanarak görülebilir.

Program www.islamweb.net internet adresinden ücretsiz olarak indirilebilir.

Menüler ve fonksiyonları

- (عرض) Hadisleri, konu ya da baş tarafından bir bölüm yazılarak bulup okumaya yarar. Birçok alt seçeneği vardır.
- (بحث) Hadislerin içinden bir kelime yazılarak çeşitli seçeneklerle hadis bulmaya yarar. Birçok alt seçeneği vardır.
- (تقسيم موضوعي) Konulara göre hadis aramaya yarar.
- (قراءة متنوعة) Programa dahil eserleri okumak için bu menü kullanılmalıdır.
- (تخريج الرسائل)

3. İnternette Hadis Kitabı Bulma**a. Arapça siteler**

- <http://saaid.net/book/index.php> (صيد الفوائد)

Tefsir, hadis, fıkıh vs. birçok konuda kitabın hem şamileye uygun halini hem de PDF şeklini bulabileceğiniz internet sitesidir. Sitenin kütüphane bölümüne üst sekmelerdeki “el-Mektebe” sekmesinden ulaşılmaktadır. Site tamamen Arapçadır.

- <http://ar.islamway.net/books> (طريق الإسلام)

Çok yönlü İslami bir internet sitesidir. Sitenin üst başlıklarından “el-Mektebe” sekmesine tıklanarak birçok kitabın bulunduğu bölüme ulaşmak mümkündür. Site, aralarında Türkçenin de bulunduğu on dilde yayın yapmaktadır.

- <http://www.almeshkat.net/books/> (مكتبة مشكاة الإسلامية)

el-Miškât sitesi, makaleler, dersler, sesli vaazlar vs. yanında farklı konularda birçok kitabı bünyesinde bulunduruyor. “el-Mektebe” sekmesinden ulaşılan kitaplar listesinden istenilen kitap seçilip indirilebiliyor. Kitapların bir kısmı Word formatına ilave olarak PDF formatına sahip bulunuyor.

- <http://www.ahlalhdeth.com/vb/forumdisplay.php?f=16> (ملتقى أهل الحديث)

Multekâ ehlu'l-hadîs adlı bu site hadisçilerin bilgilerini paylaştıkları bir forumdur. Birçok başlıklar açılmış, bu başlıklar altında o konuyla ilgili gerek bilgi gerekse kitap paylaşımı yapılıyor. Merak edilen bir konu soru olarak yazıldığında mutlaka yardım etmek için cevap yazarlar çıkıyor.

b. Türkçe siteler

- Geçen hafta tanıttığımız merhum Prof. Dr. İbrahim Canan'a ait Hadis Ansiklopedisi adlı eserin tümüne <http://hadis.resulullah.org/index.php> adresinden ulaşmak mümkündür.

- Diyanet Hadis sayfası: Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hazırladığı sitedir. Sitede; Hadis Tarihi ve Hadis Usulü'ne ait Talat Koçyiğit hocamızın iki eseri, Hadis Edebiyatı şeması, Hadis bölümünde 1953-2011 yıllarında yapılmış tezlerin listesi, Hadis sözlüğü vs. bölümleri bulunuyor. <http://hadis.diyaret.gov.tr/default.aspx> adresinden ulaşmak mümkündür.